

Dèlia Boix inèdita

Joan Rebull

Uns dibuixos de soques d'olivera inèdits de Dèlia Boix que roman- dran exposats a les parets de l'es- plèndida biblioteca tortosina Mar- cel·li Domingo fins al 31 de gener, acompanyats de la munió de llibres que poblen aquells prestatges, man- tenen viu el record de l'artista. Mag- nífic aparador per a unes austeres composicions resoltes "alla prima" sobre paper, elaborades amb una "cal·ligrafia" molt especial.

Vaig dir, no fa massa, que la forma d'atansar-se conceptualment a l'o- bra de Dèlia no pot prescindir de considerar les característiques bàsi- ques del seu art, al meu entendre gens sofisticat, senzill i honest, pe- rò poderós i apassionat alhora. I, a la vista d'aquestes imatges, aquests qualificatius es mantenen incòlu- mes i fins i tot prenen més força i solidesa.

Per què aquesta col·lecció de so- ques d'olivera? La descoberta d'a- quest nou registre de l'art de Dèlia, d'aquesta Dèlia inèdita que ens anuncia el cartell de l'exposició, ens faria preguntar quina va ser la moti- vació, si n'hi va haver alguna i no va ser un pur rampell d'inspiració, de dramatitzar amb traços amples de carbó o de sanguina el cos de l'arbre més significatiu de la nostra mun- tanya, del nostre secà.

Va voler seguir les petjades d'al-

guns dels nostres artistes preclars que també han rendit tribut a l'ar- bre, al vell i honorable arbre, tan arrelat a la nostra cultura tortosina i mediterrània? Hi haurà pintores i pintors ebrencs que mai no hagen sucumbit a l'encís de les seues pode- roses soques, branques i capçades? No descarto que haja una pulsio en ella de sumar-se, esperonada per una íntima obligació, a una tradició estètica ebrenc.

Aquest cop, per la uniformitat te- mática de la mostra, no es fa palesa la rica complexitat i diversitat de formes i tècniques que Dèlia, prolí- fica però perfeccionista, va deseno- lupar al llarg de la seua dilatada vi- da artística. Aquesta vintena de quadres de temàtica idèntica, resolt- ta amb traç quasi idèntic, identifi- quen, permeteu-me la redundància, la personalitat de l'artista, sobretot dotada d'aquelles habilitats de sim- plicitat d'execució i de força expres- siva.

Afegiria intencionalitat simbòlica a l'estructura d'aquests dibuixos, si m'imagino aquestes soques amb perfils antropomòrfics, amb nassos, llavis i ulls que insinuen els solcs i les arrugues de l'escorça. Cada soca pot ser un retrat turmentat o un atà- vic pagès o guerrer que ha sobrevis- cut al temps. Cada soca, seccionada, serrada, sense braços i branques,

sense capçada, esdevé una soca hu- mana, un tors o un retrat; agafeu- me, almenys, aquestes fantasies com un tribut afectiu a la meua estimada amiga pintora.

I què ens ha volgut transmetre Dèlia avivant algunes de les soques amb uns diminuts forcalls de fulles tendres? Que d'un vell tronc eixorc pot nàixer vida, que del turment pot

nàixer l'esperança? Que l'aspror es pot convertir en tendresa? De tota manera, de tota, estic segur que ens parla a través d'aquestos trets, i cada persona que els contempla pot me- ditat i trobar-hi una resposta.

Traços de corbes paral·leles, espit- jats amb l'ample de la barreta de carbó o sanguina, amb més pressió i densitat per l'una de les puntes, són el recurs tècnic emprat aquí per l'ar- tista per a donar volum al conjunt. Dèlia estalvia ratlles, dibuixa les justes i, amb efecte d'esbossos defi-

nitius, vol dir de pressa el que vol dir. Són dibuixos essencials, que amb poc volen dir molt.

No goso dir-ho del tot, però la simplicitat de les amples línies insi- nuen una certa intencionalitat abs- tracta. Sí, hi ha una voluntat i un re- sultat d'abstracció en l'acabat d'a- questes soques. Siga com siga, hi ha un nivell d'estilització de les formes que només pot atènyer una artista avesada, consagrada i segura de si mateixa.

És un do que posseïx la nostra ar- tista (deixeu-me parlar en present, en etern, diria jo). És una manifes- tació de seguretat en allò que una està fent i en la forma com ho fa. Denota convicció i tenir fe en el propi art.

Els quadres actualitzen la fide- litat a la terra, un altre angle de Dèlia que cal valorar i apreciar i que s'ha fet palesa, entre altres manifesta- cions al marge de la seua temàtica ebrenc dominant, en la seua tasca formativa a gent dels nostres pobles i comarques.

Però el que més cal comentar i re- cordar de Dèlia ara mateix no és el fet que fos una excel·lent artista si- nó que per, damunt de tot, Dèlia Boix era una persona afectiva i en- tregada a la gent, que estimava tant la seua terra que la va posar al cen- tre del seu art.

Aquest dijous 25 de febrer, es va fer l'acte de donació -per part de la família Andreu-Boix- a l'Ajuntament de Tortosa d'una obra pictòrica de la recentment desapareguda artista Dèlia Boix. Es tracta d'un gravat a l'aiguafort del Portal del Romeu.